

Držkov

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Železný Brod

Nadmořská výška: 497 m n. m.

Počet obyvatel: 580

Adresa URL: www.drzkov.cz

Okres: Jablonec nad Nisou

GPS souřadnice: 50.687540N, 15.303177E

První pís. zmínka: 1352 (672 let)

PSČ: 468 24

Historie obce Držkov

Pokud je známo, prvně osídlili území Držkova pohanští Slované, kmen Chorvátů. Jak ukazují archeologické výzkumy hrobek, žilo zde v 10. - 11. století n.l. asi 60 obyvatel. Držkov ležel na zemské stezce spojující Turnov s Novosvětským průsmekem. Co se týče poněkud diskutovaného názvu obce (1352 Dryzkow, 1369 Drzkow, 1624 Držkow, 1654 Zdržkow, 1720 Trschkow, 1843 Drschkow, 1854 Držkov, 1939 Drschke/Držkov, 1945 Držkov), jeho původ není doložen. Soudí se, že ještě před tím, než tu žilo zmíněných šedesát obyvatel, provozoval zde svoji živnost jistý kovář Držislav, krátce řečeno Držek a teritorium jeho živobytí tudíž nazývali Držekov. Pokud by to "e" nebylo v souladu s vývojem českého jazyka vypuštěno, nebyli by zdejší rodáci vystaveni nemístným a neinteligentním rádoby vtipkům, že se vlastně jedná o Maulendorf, Kuschendorf atp.

Ve 12. století, když převládalo křesťanské náboženství, byl zde vystavěn dřevěný kostelík a fara, které byly v péči řádu Cyriaků. Historické údaje jsou dokumentovány počínaje rokem 1352. Patronem Držkova a okolních farností byl mnich Jarek ze Železnice. Po několika "změnách ve vedení", k nimž došlo v 15 století, stal se Držkov součástí panství Návarov, v jehož vlastnictví se vystřídal Valdštejnové, Vartenberkové, Hazenburkové a mocný rod Smiřických. Po bitvě na Bílé hoře se stal majitelem panství Albrecht z Valdštejna, který je postoupil vdově po generálu Lamottovi. Držkov si velmi oblíbila paní Marie Angela z Nunklu, roz. Lamottová, neboť jí prý vyléčila oči voda ze studánky "Boží voda". S využitím materiálu ze zbořeného hradu Návarov postavila v jeho blízkosti zámek a z vděčnosti nad vráceným zrakem nechala v r. 1669 vybudovat v Držkově zděný kostel sv. Bartoloměje, který byl do současné podoby, tvořící výraznou dominantu obce, přestavěn v polovině 19. století. Potomci Lamottů, Ehrenburgové, drželi návarovské panství až do 19. století, kdy zámek a příslušející nemovitosti zakoupil p. JUDr. Vaníček. V současné době je zámek ve vlastnictví jeho potomků.

Držkov byl až do šedesátých let devatenáctého století obcí zemědělskou. V té době se zde začala rozšiřovat sklářská výroba (korále, kroužky) a obec se začala měnit na průmyslovou. Tento přechod završil na přelomu století vznik dvou textilních továren (tkalcoven). V té době, r. 1909, byl Držkov, jako pokroková a kulturně vyspělá obec, povýšen na městys. Jeho největší rozkvět probíhal ve 20 - 30. letech dvacátého století. Počet domů se tehdy zvýšil o třetinu - na 210, počet obyvatel dosáhl tisícovky, obec byla elektrifikována, byl postaven obecní vodovod a z části i kanalizace a přes určitý útlum spojený se světovou hospodářskou krizí dosáhl Držkov vysokého životního a kulturního standardu a to zejména díky sklářské výrobě bižuterního a uměleckého charakteru (korále, ryté sklo).

Pokrokové a kulturní směry se rozvíjely od osmdesátých let 19. století. Byla založena tělocvičná jednota Sokol (1885), ochotnický spolek - pěvecko-divadelní jednota LEV, spolek dobrovolných hasičů, po vytvoření

samostatného státu se spontánně, mnohdy i přes velké rozpory v rodinách, rozšířilo nové náboženství - československé. a zřízen kostel církve československé - Husův sbor. Držkov byl proslavenou líhní muzikantů, jichž velká část jezdila se svým kumštem za výdělkem po celé Evropě.

